

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 października 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia P. O. podlegającej ubezpieczeniom jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą wynosi:

okres	ubezpieczenia emerytalne i rentowe	ubezpieczenie chorobowe	ubezpieczenie wypadkowe	ubezpieczenie zdrowotne
2020-03	3 136,20	3 136,20	3 136,20	4 026,01

W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy wskazał, że na podstawie dokumentów zapisanych w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS ustalono, że od 03.10.2016 r. do 31.10.2018 r. ubezpieczona zgłosiła się z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych oraz wypadkowego deklarując jako podstawę wymiaru składek 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia. Od 01.11.2018 r. do 31.12.2018 r. ubezpieczona zadeklarowała podstawy wymiaru składek 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, które zostały przez ubezpieczoną wykazane w dokumentach rozliczeniowych za ten okres były najniższymi jakie obowiązują osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą.

Od 01.01.2019 r. ubezpieczona jest zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego jako pracownik z podstawą wymiaru składek do 29.02.2020 r. nie niższą niż minimalne wynagrodzenie.

Zatem z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od 01.01.2019 r. do 29.02.2020 r. ubezpieczona była zgłoszona wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego.

Od 01.03.2020 r. ubezpieczona zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych, w tym do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Ponieważ ubezpieczonej został zmieniony wymiar czasu pracy na 3/4 etatu z tytułu zatrudnienia a podstawy wymiaru składek są niższe niż co najmniej minimalne wynagrodzenie, powoduje to zmianę schematu podlegania ubezpieczeniom z tytułu prowadzonej przez ubezpieczoną działalności gospodarczej.

Za 03/2020 r. ubezpieczona zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 8000,00 zł.

Z uwagi na krótki okres podlegania przez ubezpieczoną dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z zadeklarowaną podstawą wymiaru składek tj. 8000,00 zł oraz przewidywanym długim okresem pobierania świadczeń z ZUS, organ rentowy poddał weryfikacji zasadność zadeklarowanej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w tym do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

W ocenie Zakładu wykazany przychód za miesiąc 03/2020 r. z tytułu prowadzenia przez ubezpieczoną działalności gospodarczej nie był wystarczający na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej wysokiej podstawy. Zatem wątpliwość Zakładu budzi zasadność zadeklarowanej podstawy wymiaru składek znacznie wyższej od obowiązującej dla prowadzących działalność tj. 60% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Z dokumentów przedstawionych w postępowaniu wyjaśniającym oraz według oświadczenia złożonego do wniosku o zwolnienie z obowiązku opłacania należności z tytułu składek ((...)), który ubezpieczona zgłosiła w formie elektronicznej 16.04.2020r. wynika, że w miesiącu 03/2020r. osiągnęła przychód w wysokości 1140,00 zł.

Ponadto 30.07.2020 r. ubezpieczona zgłosiła wniosek ((...)) o świadczenie postojowe w związku z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym (...) 19. dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, w którym wykazała że osiągnęła przychód w miesiącu 05/2020r. w wysokości 120,00 zł.

W związku z powyższym na podstawie ustawy z 02 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.) ubezpieczonej została udzielona pomoc publiczna w formie zwolnienia z opłacenia należności z tytułu składek za 03/2020r. w kwocie 1431,48 zł oraz zostało jej przyznane świadczenie postojowe w wysokości 2080,00 zł.

Na uwagę zasługuje również fakt, że we wcześniejszych okresach prowadzenia przez ubezpieczoną działalności gospodarczej tj. od 03.10.2016 r. do 31.10.2018 r. oraz od 01.11.2018 r. do 31.12.2018 r. i od 01.04.2020 r. z tytułu prowadzenia działalności ubezpieczona deklarowała podstawy wymiaru składek nie wyższe niż 30% minimalnego wynagrodzenia i 60% przeciętnego wynagrodzenia. Zgłoszenie się ubezpieczonej do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego przy jednoczesnej zmianie na znacząco wyższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne miało miejsce w krótkim okresie przed wystąpieniem z roszczeniem o wypłatę zasiłku chorobowego.

Jedną z zasad obowiązujących w zakresie świadczeń z ubezpieczenia społecznego jest ekwiwalentność składki oraz świadczeń ubezpieczeniowych. Naruszeniem tej zasady jest zatem uiszczenie składki przez stosunkowo krótki okres, a następnie korzystanie ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Ponadto skorzystanie przez ubezpieczoną za 03/2020 r. z pomocy publicznej świadczyło, że znajduje się w trudnej sytuacji finansowej.

Powyższe okoliczności sprawy wskazują, że działania ubezpieczonej zmierzały do nabycia świadczeń w wyższej wysokości.

W ocenie ZUS zadeklarowanie przez ubezpieczoną za (...) podstawy wymiaru składek w wysokości 8000 zł miało posłużyć jedynie w celu uzyskania wysokiego świadczenia z funduszu ubezpieczeń społecznych w razie choroby i macierzyństwa.

(decyzja – k. nieponumerowane strony załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniosła P. O. zaskarżając ją w całości wskazując, że jest ona niezgodna ze stanem faktycznym i prawnym. Zdaniem wnioskodawczyni rozstrzygnięcie ZUS zaprezentowane w treści zaskarżonej decyzji ma na celu wyłącznie uniknięcie wypłaty należnego jej świadczenia chorobowego, a zadeklarowana przez nią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za 03/2020 r. w wysokości 8000,00 zł mieści się w zakresie określonym dla osób prowadzących działalność, dla których minimum to 3136,20 zł, a maksimum 13067,50 zł. Z treści odwołania wynika także, że skarżąca rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej od 2016 roku i od ponad pół roku pozostaje praktycznie bez żadnych środków do życia. Decyzja o zakupie mieszkania zmusiła odwołującą do czasowego podjęcia dodatkowego zatrudnienia w ramach umowy o pracę. Jednocześnie ubezpieczona podkreśliła, że praca na dwóch etatach nigdy nie była jej docelowym modelem zatrudnienia. W związku z tym, że nie mogła poświęcić się działalności fizjoterapeutycznej tyle ile by chciała musiała zrezygnować z części zleceń. Stąd też w marcu 2020 roku zdecydowała się zmniejszyć wymiar zatrudnienia. Niestety wskazane okoliczności zbiegły się zarówno z pandemią (...)19, jak i problemami zdrowotnymi ubezpieczonej.

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania podnosząc argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 7-8)

Na rozprawie w dniu 10 marca 2022 roku wnioskodawczyni poparła odwołanie, zaś pełnomocnik ZUS wniosł o jego oddalenie.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 10 marca 2022 roku e-protokół (...):11:26 – 00:12:58 – płyta CD – k. 136)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni od dnia 3 października 2016 roku rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie fizjoterapii.

Ubezpieczona w okresie od dnia 03.10.2016 roku do dnia 31.10.2018 roku z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych deklarując 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia. Od dnia 01.11.2018 roku do dnia 31.12.2018 roku skarżąca zadeklarowała jako podstawę wymiaru składek 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia.

(okoliczności bezsporne, a ponadto zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 10 marca 2022 roku e-protokół (...):03:29 – 00:07:04 – płyta CD – k. 136 oraz na rozprawie w dniu 7 grudnia 2021 roku e-protokół (...):06:00 – 00:10:31 – płyta CD – k. 98 w związku z rozprawą z dnia 20 lipca 2021 roku e-protokół (...):01:34 – 00:04:09 – płyta CD – k. 36)

Z zawartej w dniu 1 marca 2018 roku umowy o współpracy pomiędzy Instytutem (...) Sp. z o.o. w Ł. (zamawiający), a P. O. (...) (wykonawca) wynika, że zamawiający powierza wykonawcy wykonanie usług w postaci prowadzenia zajęć z fizjoterapii w Międzynarodowym Przedszkolu (...) Innowacyjnej (...) w Ł. z wyłączeniem przerw świątecznych. Za wykonanie owych czynności wykonawcy przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 40 złotych brutto za jednostkę zajęć (30 minut). Wskazana umowa została zawarta na okres od dnia 1 marca 2018 roku do dnia 30 czerwca 2020 roku.

(umowa o współpracy – k. 103-103 verte, wydruki księgowania na kontach – k. 104-111)

W dniu 1 stycznia 2019 roku pomiędzy firmą (...), a P. O. została zawarta umowa o pracę na okres próbny od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 marca 2019 roku, na mocy której ubezpieczona została zatrudniona na stanowisku pomoc biurowa w wymiarze czasu pracy 1/1 etatu z wynagrodzeniem zasadniczym w wysokości 2250,00 złotych brutto miesięcznie, a od dnia 1 kwietnia 2019 roku w/w strony zawarły umowę o pracę na czas nieokreślony. Pozostałe warunki zatrudnienia nie uległy zmianie. Z dniem 1 marca 2020 roku zmianie uległy warunki zawartej w dniu 1 kwietnia 2019 roku umowy o pracę na czas nieokreślony (zmniejszenie wymiaru czasu pracy do $\frac{3}{4}$). Z prośbą o zmniejszenie wymiaru czasu pracy do $\frac{3}{4}$ skarżąca zwróciła się do A. S., który wyraził na to zgodę.

(umowy, zmiana warunków umowy o pracę – w aktach osobowych (koperta) – k. 73, zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 10 marca 2022 roku e-protokół (...):03:29 – 00:07:04 – płyta CD – k. 136 oraz na rozprawie w dniu 7 grudnia 2021 roku e-protokół (...):06:00 – 00:10:31 – płyta CD – k. 98 w związku z rozprawą z dnia 20 lipca 2021 roku e-protokół (...):04:09 – 00:09:11 – płyta CD – k. 36, zeznania świadka A. S. na rozprawie w dniu 20 lipca 2021 roku e-protokół (...):23:41 – 00:28:43 – płyta CD – k. 36)

Poczynając od dnia 01.01.2019 roku P. O. została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego, jako pracownik z podstawą wymiaru składek do dnia 29.02.2020 roku, nie niższą niż minimalne wynagrodzenia. Jednocześnie prowadziła nadal działalność gospodarczą w zakresie opisanym powyżej (fizjoterapia). Z tytułu zatrudnienia została zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego.

(okoliczności bezsporne, zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 10 marca 2022 roku e-protokół (...):03:29 – 00:07:04 – płyta CD – k. 136 oraz na rozprawie w dniu 7 grudnia 2021 roku e-protokół (...):06:00 – 00:10:31 – płyta CD – k. 98 w związku z rozprawą z dnia 20 lipca 2021 roku e-protokół (...):04:09 – 00:12:22 – płyta CD – k. 36)

Z zawartych w dniu 1 marca 2019 roku oraz 1 lutego 2020 roku umów zleceń zawartych pomiędzy Fundacją (...) w Ł. (zleceniodawca) o F. w Ł. reprezentowaną przez P. O. (zleceniobiorca) wynika, że przedmiotem umów było prowadzenie zajęć rehabilitacyjnych/ jogi w ramach realizacji projektu „Pestka – klub dla osób niesamodzielnych i ich otoczenia” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa (...) na lata 2014-2020. Za wykonanie wskazanych prac zleceniobiorca otrzyma po ich wykonaniu wynagrodzenie w wysokości 90 zł/ godzina zajęć.

(rachunki – k. 46-55, aneksy do umowy zlecenia – k. 66-67, k. 115, umowa – k. 114)

W okresie od marca 2019 roku do marca 2020 roku miesięczne wynagrodzenie skarżącej z tytułu zawartej z Fundacją (...) w Ł. umowy wynosiło 1.080,00 złotych.

(wydruk – k. 116)

Za lata 2016-2019 skarżąca osiągnęła z prowadzonej działalności gospodarczej następujące przychody w kwocie:

- w 2016 roku – 3050,00 złotych;
- w 2017 roku – 15750,00 złotych;
- w 2018 roku – 21760,00 złotych oraz dochód w kwocie 17552,96 złotych;
- w 2019 roku – 24710,00 złotych oraz dochód w kwocie 18898,38 złotych.

Za 2020 rok skarżąca osiągnęła z prowadzonej działalności gospodarczej następujące przychody w kwocie:

- styczeń/2020 – 3020,00 złotych;
- luty/2020 – 1660,00 złotych;
- marzec/2020 – 1140,00 złotych;
- kwiecień/2020 – 0,00 złotych.

Łącznie za rok 2020 wnioskodawczyni osiągnęła przychód w kwocie 5820,00 złotych oraz dochód w kwocie 1230,13 złotych.

(PIT-36, księgi przychodów i rozchodów za 2020 r. – k. nieponumerowane strony załączonych do sprawy akt organu rentowego, kserokopia księgi przychodów i rozchodów – k. 56-65, tajemnica skarbową w kopercie – k. 74)

Od dnia 01.03.2020 roku skarżąca zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych, w tym do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, deklarując, jako podstawę składek na ubezpieczenie w wysokości 8.000,00 złotych.

(okoliczność bezsporna)

W okresie od dnia 11 marca 2020 roku do dnia 17 marca 2020 roku, a następnie od dnia 6 kwietnia 2020 roku skarżąca stała się niezdolna do pracy z powodu ciąży. Wnioskodawczyni planowała zajście w ciążę, jednak nie podejmowała w związku z tym żadnego leczenia. Skarżąca dwa razy była w ciąży. O pierwszej ciąży, którą poroniła, ubezpieczona dowiedziała się podczas wizyty lekarskiej w dniu 11 marca 2020 roku. Podczas wizyty w dniu 17 marca 2020 roku

badaniem USG stwierdzono u skarżącej ciążę (5,6 tyg.). O kolejnej ciąży skarżąca dowiedziała się pod koniec lipca 2020 roku. Wnioskodawczyni urodziła dziecko w dniu 1 marca 2021 roku.

(dokumentacja medyczna – k. 77-83 verte, w kopercie – k. 88, w kopercie – k. 93, zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 10 marca 2022 roku e-protokół (...):03:29 – 00:07:04 – płyta CD – k. 136 oraz na rozprawie w dniu 7 grudnia 2021 roku e-protokół (...):06:00 – 00:10:31 – płyta CD – k. 98 w związku z rozprawą z dnia 20 lipca 2021 roku e-protokół (...):09:11 – 00:12:22 – płyta CD – k. 36)

Ubezpieczona korzystała za usług następujących placówek medycznych:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (...) w Ł.;
2. Instytut Centrum (...) w Ł..

(zestawienie – k. 70)

Decyzją z dnia 14 grudnia 2020 roku organ rentowy stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne P. O. zatrudnionej u płatnika składek A. S. odpowiada minimalnemu wynagrodzeniu za pracę jako dla pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy i wynosi za marzec 2020 roku – 1993,31 zł, kwiecień 2020 roku – 433,25 zł.

(okoliczność bezsporna)

Od w/w decyzji zostały wniesione odwołania.

(okoliczność bezsporna)

Prawomocnym wyrokiem z dnia 29 października 2021 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt V U 255/21 po rozpoznaniu sprawy A. S. i P. O. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T. o należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne na skutek odwołania A. S. i P. O. od decyzji ZUS z dnia 14 grudnia 2020 roku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż ustalił, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie P. O., zgłoszonej jako pracownik do ubezpieczeń społecznych ubezpieczenia zdrowotnego u płatnika składek A. S. w miesiącu marcu 2020 roku oraz miesiącu kwietniu 2020 roku odpowiada minimalnemu wynagrodzeniu za pracę dla pracownika zatrudnionego w 3/4 wymiaru czasu pracy.

(wyrok z uzasadnieniem – k. 123-127 verte)

Wyrokiem z dnia 20 stycznia 2022 roku Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt III AUa 1584/21 po rozpoznaniu sprawy A. S. i P. O. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T. o należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne na skutek apelacji ZUS od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 29 października 2021 roku sygn. akt V U 255/21 oddalił apelację.

(wyrok z uzasadnieniem – k. 128-133 verte)

Wnioskodawczyni powróciła do prowadzenia działalności gospodarczej od 1 marca 2022 roku zgłaszając się z podstawową wysokością składek. W ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej (fizjoterapia) zawarła umowę kontraktową z Przychodnią Centrum (...). Wynagrodzenie ustalone jest w zależności od liczby pacjentów. Jeden zabieg trwa od 40 minut do nawet 120 minut (150 zł/h). Wnioskodawczyni ma około 3-4 pacjentów dziennie. Pracuje w poniedziałki, wtorki i środy.

(zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 10 marca 2022 roku e-protokół (...):03:29 – 00:11:26 – płyta CD – k. 136)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych zarówno w aktach sprawy jak i aktach ZUS, w tym o deklaracje podatkowe PIT-36 oraz dokumenty księgowe - księgi przychodów i rozchodów, a także częściowo na podstawie zeznań wnioskodawczyni oraz świadka A. S. w zakresie w jakim posłużyły do poczynienia ustaleń w sprawie. Wskazane dokumenty nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania, ani pod względem autentyczności ani treści merytorycznej.

Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczyni w zakresie w jakim usprawiedliwiała podwyższenie deklarowanej składki na ubezpieczenia osiąganymi wysokimi przychodami i rozwojem firmy. Podnieść należy iż twierdzenia te nie znajdują żadnego potwierdzenia w pozostałym zebranych materiale dowodowym.

Sąd analizując wysokość osiągniętych przez wnioskodawczynię z tytułu prowadzonej przez nią działalności gospodarczej przychodów, doszedł do przekonania za organem rentowym, że wykazany przez ubezpieczoną przychód za miesiąc 03/2020 r. z tytułu prowadzenia przez nią działalności gospodarczej nie był wystarczający na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej wysokiej podstawy skoro już w samym marcu 2020 roku wnioskodawczyni osiągnęła przychód jedynie w wysokości 1140,00 złotych. Tym samym wnioskodawczyni przy przyjęciu zasad racjonalnego gospodarowania nie było stać na ich opłacenie.

Ubezpieczona w styczniu 2020 roku osiągnęła przychód z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w kwocie 3020,00 złotych; w lutym 2020 roku w kwocie 1660,00 złotych, w marcu 2020 roku 1140,00 złotych, zaś w kwietniu 0,00 złotych. Łączny przychód uzyskany przez wnioskodawczynię z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od stycznia 2020 roku do kwietnia 2020 roku wyniósł zatem 5820,00 złotych (w tym dochód 1230,13 złotych).

Analizując powyższe dane nie sposób zatem nie zauważyć stopniowego spadku przychodów, który w istocie pozostawał w oderwaniu od sytuacji pandemicznej, na którą to w odwołaniu wskazywała odwołująca. Dopiero bowiem od dnia 20 marca 2020 r. w Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje stan epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa (...)2 wywołującego chorobę (...) 19.

Tutejszy sąd uwzględnił również fakt, że ubezpieczona, jak wynika z jej zeznań planowała urodzenie dziecka, co prawda w związku z tym faktem nie podejmowała żadnego leczenia jednak możliwość zajścia w ciążę przewidywała. Z poczynionych przez sąd ustaleń faktycznych wynika, że o pierwszej ciąży ubezpieczona dowiedziała się podczas wizyty lekarskiej mającej miejsce w dniu 11 marca 2020 roku, badaniem USG z 17 marca 2020 roku stwierdzono u niej ciążę (5,6 tyg.). Oznacza to, że z końcem lutego 2020 roku ubezpieczona była w 2,3 tygodniu ciąży. Zdaniem sądu przy uwzględnieniu wszystkich powyższych okoliczności zadeklarowanie przez ubezpieczoną za (...) podstawy wymiaru składek w wysokości 8000 zł miało gwarantować jej uzyskanie odpowiednio wysokich świadczeń z funduszu ubezpieczeń społecznych w razie choroby i macierzyństwa. Pamiętać bowiem należy, iż dokumenty rozliczeniowe składane są w kolejnym miesiącu, w tym wypadku w kwietniu 2020 roku, kiedy wnioskodawczyni miała pewność co do ciąży.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Przede wszystkim należy wskazać, że zakres rozpoznania przez sąd pracy i ubezpieczeń społecznych jest wyznaczany treścią decyzji organu rentowego (por. m.in postanowienie SN z 13 maja 1999 r. II UZ 52/99 OSNAPIUS 2000 nr15 poz. 601, z 28 października 2009 r. II UZ 37/09) OSN 2011 nr 13-14, poz. 195). Stąd sąd dokonywał oceny prawidłowości skarżonej decyzji jedynie w zakresie podstawy wymiaru składek.

W myśl art.6 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2021.0.423 t.j.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne,

które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 12 ust. 1 ustawy) .

Stosownie do treści art. 8 ust. 6 pkt 1 w/w ustawy za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a;

Na mocy art. 13 pkt 4 analizowanej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców;

Z mocy art. 11 ust. 2 w/w ustawy ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom w myśl powoływanego przepisu art. 13 pkt 4 obejmuje zatem okres od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona .

Stosownie do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. (Dz.U.2021.0.1133 t.j.) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Na podstawie art. 36 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 cytowanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób prowadzących działalność gospodarczą należy do tych osób.

Art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 5a, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe w/w osób stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (Dz.U.2021.0.1285 t.j.), osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub przepisów o ubezpieczeniach społecznych lub ubezpieczeniu społecznym rolników, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Zgodnie z art. 81 ust. 2 w/w ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt. 1 litera "c" stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego włącznie z wypłatami z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 01 stycznia do 31 grudnia danego roku i jest miesięczna i niepodzielna. Powołany przepis stosuje się do składek należnych za okres od dnia 1 marca 2009 r.

Zdaniem Sądu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do kwestionowania kwoty składek zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność. W świetle art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy systemowej Zakład jest bowiem uprawniony do wydawania decyzji m.in. w zakresie indywidualnych spraw dotyczących ustalania wymiaru składek. (...) ubezpieczeń społecznych oparty jest na zasadzie równego traktowania wszystkich ubezpieczonych, którzy ten system tworzą. Zgodnie z art. 2a ust. 2 ustawy systemowej zasada równego traktowania dotyczy w szczególności warunków objęcia systemem ubezpieczeń społecznych, obowiązku opłacania i obliczania wysokości składek na ubezpieczenie społeczne, obliczania wysokości świadczeń oraz okresu wypłaty świadczeń i zachowania prawa do świadczeń. Powyższe reguły dotyczą również osób wykonujących pozarolniczą działalność, a zatem osób samodzielnie deklarujących wysokość podstawy wymiaru składek zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy systemowej. Zarówno ustawa systemowa, jak i przepisy określające możliwość prowadzenia działalności gospodarczej pozostają ze sobą w związku. Rozpoczęcie wykonywania takiej działalności stanowi zdarzenie, które skutkuje objęciem obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi.

Kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadzała się do możliwości ustalenia przez ZUS podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w sytuacji, zadeklarowania określonej kwoty przez podlegającą ubezpieczeniu, prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą.

Wykładnia systemowa i celowościowa art. 18 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wskazuje, że składki na ubezpieczenie społeczne są powiązane z przychodem danego ubezpieczonego, który to przychód wynika z określonego stosunku ubezpieczeniowego. W przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą – w związku z faktem, że przychód w danym miesiącu nie jest jeszcze znany ustawodawca przyjął regułę samodzielnego deklarowania kwoty będącej podstawą wymiaru składek. Nie może to jednak oznaczać całkowitej dowolności i oderwania kwoty podstawy wymiaru składki od uzyskiwanego przychodu. Skoro ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych - co do zasady – wiąże podstawę wymiaru składek z wielkością przychodu, to winna istnieć elementarna korelacja między zadeklarowaną kwotą podstawy wymiaru składek a faktycznie uprzednio uzyskanym i spodziewanym przychodem. Innymi słowy, nie było intencją ustawodawcy całkowite pominięcie wysokości przychodu przy deklarowaniu podstawy wymiaru składek, a jedynie uelastyczenie i danie pewnej swobody przedsiębiorcy w samodzielnej ocenie wielkości tego przychodu. Pomimo zatem zapewnionej przez ustawodawcę pewnej dowolności w zakresie deklaracji wysokości podstawy wymiaru składek przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą, uznać należy, że wysokość podstawy wymiaru składek jest związana z osiąganym przez przedsiębiorcę dochodem i jej wysokość podstawy powinna być adekwatna do osiąganych w ramach działalności dochodów. Ustawodawca definiując przychód w art.4 pkt 9 ustawy systemowej odnosi to pojęcie także do przychodów z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Zgodnie z definicją ustawową sformułowaną w art. 4 pkt 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przychód oznacza przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy oraz przychód z działalności wykonywanej osobiście przez osoby należące do składu rad nadzorczych, niezależnie od sposobu ich powoływania;

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że wnioskodawczyni w okresie od dnia 03.10.2016 roku do dnia 31.10.2018 roku z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych deklarując 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia. Z kolei od dnia 01.11.2018 roku do dnia 31.12.2018 roku skarżąca zadeklarowała jako podstawę wymiaru składek 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia.

Podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, które zostały przez ubezpieczoną wykazane w dokumentach rozliczeniowych za ten okres były najniższymi jakie obowiązują osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą.

Jednocześnie od dnia 01.03.2020 roku skarżąca zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych, w tym do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, deklarując, jako podstawę składek na ubezpieczenie w wysokości 8.000,00 złotych. Powyższe zbiegło się z okresem kiedy to skarżąca stała się niezdolna do pracy z powodu ciąży i przebywała na zwolnieniu lekarskim w okresie od dnia 11 marca 2020 roku do dnia 17 marca 2020 roku, a następnie od dnia 6 kwietnia 2020 roku. Tymczasem ze zgromadzonych w sprawie dokumentów tj. PITów-36 czy ksiąg przychodów i rozchodów nie wynika, aby wynik finansowy prowadzonej przez wnioskodawczynię działalności, bądź jakkolwiek inna okoliczność uzasadniała w jej przypadku radykalne zwiększenie składki za 03/2020 roku.

Łącznie za rok 2020 wnioskodawczyni osiągnęła przychód w kwocie 5820,00 złotych, z rozbiciem na poszczególne miesiące: styczeń/2020 – 3020,00 złotych, luty/2020 – 1660,00 złotych, marzec/2020 – 1140,00 złotych, kwiecień/2020 – 0,00 złotych oraz dochód w kwocie 1230,13 złotych. Już sama ta kwota w porównaniu z zadeklarowaną przez ubezpieczoną za (...) podstawą wymiaru składek w wysokości 8000 zł była rażąco niska i niewystarczająca, aby skarżąca mogła opłacić składkę na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej wysokiej podstawy. Istotne jest przy tym to, że decyzję o podniesieniu wysokości deklarowanych składek ubezpieczona podjęła w chwili kiedy to była już w ciąży i spodziewała się, że w niedługim czasie będzie korzystała z zasiłków związanych z ciążą i z macierzyństwem.

W ocenie sądu nie istniały żadne racjonalne powody, które uzasadniałyby przewidywanie wnioskodawczyni, iż będzie od marca 2020 roku osiągać przychody pozwalające na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej przez nią wysokiej podstawy.

Sąd Okręgowy podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2018 r. (sygn. akt I UK 208/17), w którym stwierdzono, że organ ubezpieczeń społecznych jest uprawniony do kontroli i korygowania zawyżonych podstaw wymiaru składek z każdego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym dla zapobieżenia nabywania nienależnych lub zawyżonych świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jeżeli okoliczności sprawy wskazują na intencjonalny lub manipulacyjny zamiar uzyskania takich świadczeń z ubezpieczenia społecznego w sposób sprzeczny z prawem lub zmierzający do obejścia przepisów i zasad systemu ubezpieczeń społecznych.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy wskazał, że intencjonalne zabiegi wnioskodawczyni zmierzające do uzyskania radykalnie zawyżonych świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z manipulacyjnymi deklaracją i krótkookresowym opłaceniem składek w maksymalnej wysokości przed okresami zamierzonego czy pewnego zamiaru skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Tego typu działania pozostają ponadto w widocznej prima facie ("gołym okiem") ewidentnej sprzeczności z zasadami równego traktowania wszystkich ubezpieczonych (art. 2a ustawy systemowej), w tym z zasadą solidaryzmu ubezpieczeń społecznych i przysługiwania proporcjonalnych świadczeń w zależności od wymaganego okresu oraz wysokości opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne.

Sąd Okręgowy podziela w całości powyższe stanowisko, traktując je jako własne.

Zdaniem sądu w przypadku skarżącej w spornym okresie zarobkowy charakter prowadzonej przez nią działalności gospodarczej ustąpił miejsca wykorzystaniu tej działalności do uzyskania wysokich świadczeń zasiłkowych z ubezpieczenia społecznego. Nie ulega wątpliwości, że zadeklarowana przez ubezpieczoną za (...) podstawa wymiaru składek w wysokości 8000 zł pozostawała w oderwaniu od przychodów jakie osiągała z prowadzenia działalności gospodarczej w 2020 roku, ale także w poprzednich latach tj. 2016-2019.

Zarobkowy charakter działalności stanowi podstawową, konstytutywną cechę działalności gospodarczej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2013 roku, I UK 604/12). Dana działalność jest zarobkowa, jeżeli jest prowadzona

w celu osiągnięcia dochodu ("zarobku") - rozumianego jako nadwyżka przychodów nad nakładami (kosztami) tej działalności.

Pozyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest celem działalności gospodarczej. Działalność ta ma charakter zarobkowy, a więc jej celem jest uzyskanie przychodu pokrywającego w pełni koszty działalności, w tym ubezpieczenia społecznego, a ponadto dodatkowych środków wystarczających do utrzymania oraz rozwoju przedsiębiorcy. Nie można zaakceptować stanu nierównowagi gdy przy niskich przychodach następuje zgłoszenie rażąco wysokiej podstawy składek, co ma na celu uzyskiwanie wielokrotnie wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego (zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego) w nienależytej wysokości, kosztem innych ubezpieczonych i wbrew zasadzie solidaryzmu (por. wyroki Sądu Najwyższego z 5 września 2018 r., I UK 208/17 i z 21 września 2017 r., I UK 366/16 a także z 13 września 2016 r., I UK 455/15, z 5 kwietnia 2016 r., I UK 196/15).

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że słusznie ZUS zakwestionował w zaskarżonej decyzji wysokość podstawy wymiaru składek i spodziewanych świadczeń ze spornego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, jako oczekiwanego osiągnięcia przez wnioskodawczynię nieuzasadnionych korzyści z solidarnego systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych ubezpieczonych partycypujących w tworzeniu funduszu ubezpieczeń społecznych z pokrzywdzeniem (nieusprawiedliwionym uszczupleniem) środków funduszu.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 47714 §1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił – punkt 1 sentencji wyroku.

W punkcie 2 sentencji wyroku o kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., a wysokość wynagrodzenia pełnomocnika organu rentowego ustalił zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz.265).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni.

21 IV 2022 roku.